

MODUŁ 12

OPTYKA I KWANTY PROMIENIOWANIA

→ FIZYKA – ZAKRES ROZSZERZONY

OPRACOWANE W RAMACH PROJEKTU:

WIRTUALNE LABORATORIA FIZYCZNE NOWOCZESNĄ METODĄ NAUCZANIA.

PROGRAM NAUCZANIA FIZYKI

Z ELEMENTAMI TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH

→ Słownik pojęć

wartość prędkości światła w próżni – $c = 3 \cdot 10^8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

promień światła – bardzo cienka wiązka światła reprezentująca rozchodzenie się światła w przybliżeniu optyki geometrycznej,

kąt padania – mierzony od prostej normalnej kąt pod jakim promień światła pada na powierzchnię,

zwierciadło płaskie – powierzchnia odbijająca w kształcie części płaszczyzny,

zwierciadło sferyczne – powierzchnia odbijająca w kształcie części sfery,

załamanie światła – zmiana kierunku rozchodzenia się światła na granicy dwóch ośrodków przezroczystych,

bezwzględny współczynnik załamania – stosunek wartości prędkości rozchodzenia się światła w próżni do wartości prędkości rozchodzenia się światła w danym ośrodku,

względny współczynnik załamania – stosunek wartości prędkości rozchodzenia się światła w jednym ośrodku do wartości prędkości rozchodzenia się światła w drugim ośrodku,

całkowite wewnętrzne odbicie – występuje podczas przejścia z ośrodka, w którym światło rozchodzi się z mniejszą prędkością do ośrodka, w którym światło rozchodzi się z większą prędkością; gdy kąt padania promienia światła jest większy od granicznego, to światło nie przechodzi do drugiego ośrodka,

soczewka sferyczna – ciało przezroczyste ograniczone z dwóch stron powierzchniami załamującymi światło w kształcie części sfery,

ogniskowa – odległość ogniska od soczewki (zwierciadła),

ognisko – punkt w którym skupiają się promienie równoległe po przejściu przez soczewkę (zwierciadło),

dyfrakcja światła (ugięcie światła) – zjawisko, które polega na zmianie kierunku rozchodzenia się światła na krawędziach przeszkód oraz w ich pobliżu,

minimum interferencyjne – miejsce, w którym grzbiet jednej fali nakłada się z doliną drugiej fali,

maksimum interferencyjne – miejsce, w którym grzbiet jednej fali nakłada się z grzbietem drugiej fali,

siatka dyfrakcyjna – układ równoległych i równoodległych od siebie szczelin przepuszczających światło,

niespolaryzowana fala elektromagnetyczna – w fali istnieje wiele kierunków, wzdłuż których zmieniają się pola elektryczne,

polaryzacja fali elektromagnetycznej – polega na ograniczaniu kierunków zmian natężenia pola elektrycznego,

fala spolaryzowana liniowo – fala, w której zmiany natężenia pola elektrycznego zachodzą tylko w jednej płaszczyźnie,

foton – cząstka przenosząca oddziaływanie elektromagnetyczne, nie posiadająca masy ani ładunku elektrycznego,

zjawisko fotoelektryczne zewnętrzne – polega na wybijaniu elektronów z powierzchni metalowej płytki,

praca wyjścia – energia zużywana przez elektrony na wyrwanie się z metalowej płytki w zjawisku fotoelektrycznym,

promieniowanie rentgenowskie – fale elektromagnetyczne o długościach fal leżących w zakresie od kilku pikometrów do kilku nanometrów, których źródłem są elektrony,

fala materii – fala związana z poruszającą się cząstką, nie jest to fala elektromagnetyczna,

Widmo emisyjne – jest to obraz otrzymywany w wyniku obserwacji świecących ciał.

Spektrograf – urządzenie, za pomocą którego można obserwować widma emisyjne.

Widma absorpcyjne – otrzymuje się, kierując światło o widmie ciągłym na obszar, w którym znajdują się gazy lub pary danej substancji.

Seria Lymana – zespół linii widmowych atomu wodoru powstających gdy elektron przechodzi z wyższych poziomów energetycznych na poziom podstawowy.

Seria Balmera – zespół linii widmowych atomu wodoru powstających gdy elektron przechodzi z wyższych poziomów energetycznych na pierwszy poziom wzbudzony.

Seria Paschena – zespół linii widmowych atomu wodoru powstających gdy elektron przechodzi z wyższych poziomów energetycznych na poziom opisany główną liczbą kwantową równą 3.